

Öland
Åsnebo
Högsby

1281

1281 *Umt. Kjell Nilsson* / 1
Karl Nilsson, Munketorp
LUND'S UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Karl Nilsson, Munketorp.

(På egna upplysningar). Omkring 62 år gammal.

Lantbrukare. Har förut och till för inte så länge sen varit sjöman. Kom till sjöss vid 16 år ålder. Har seglat på Sverige, Island, Nord-Amerika (Florida, Frisko, New Jersy) bl. a.

Nilssons fader var från Böda socken. Modern från Källa socken. Farfadern och farmodern var inflyttade från Småland. Nilsson har en dotter i Resmo.

Det är endast vid ett tillfälle jag träffat denne sagesman. Det var på vägen mellan Mörbylånga köping och Resmo. Nilsson bodde vid det tillfället i Resmo hos sin dotter, för den skull att han stod under läkarbehandling för en magsjukdom, som sköttes av läkaren i Mörbylånga. Nilsson var mycket språksam. Först talade han om sina sjöfärder; och Florida, sa han, "där såg jag en gång en sjöjungfru. Hon sto' uppstålld på ett museum," och hade

sett mycke snygg ut. Så kom vi in på de meddelade berättelserna om sjöråt. Meddelaren tycktes inte tvivla på dessa händelser något vidare, utan tillmäter dem väl ungefär samma tilltro som annat som han hört berättas av trovärdigt folk. Det om sjögasten (n:r 4, min paginering.) var något som han var alldeles säker på att det var sant.

Opp i Resmo by skildes vi. Där talade sagesmannen om vad han hette. "Mitt namn e Karl Nilsson, Munketorp." Tätt därpå gjorde jag på vägkanten anteckningarna om vad han meddelat.

De va min farfar. Han låg ute på sjön å dro torsk. sjöråt.

Då kom de opp i båten te honom e sjöjungfru, å hon
ville ju roa sej me honom där förståss, men de va han **vill roa sej**
inte me på så de ble ingenting av, men då hon så dök **med fiskare.**
ner i sjön, så ble de en sän gungning, så han trod-
de att båten skulle vända sej om. De va en sådan ström
så han kunde knappt reda sej, sa han.

1281

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

4

De va ett par pojkar, som va ute i en båt å skulle sjöråt,
ut å sätta. Sen går vika där på så sätt så att de
hade sin sjöbod inne i vika - vi hade vår ute på ud-
den - å så for de långs efter stranna för att komma
ut. Då så de ett finklätt å fint fruntimmer, som
gick på lannet mitt utför båten, allteftersom de for
å följde båten precis. Men sen rätt som de va så
försvann hon.

ett fint frun-
timmer.

Å de här e ett annat experiment, som min mor berätta om.

De va yte å dro fisk på not. Å så hade de dratt li-
te å så att de va mycke fisk framför nota. Men så
när de hade arma i lann, å då va de ju säkra om sin
fångst, men då lå där en stor hösäck mitt i nota,
som de kunne se från lann, men när de kom ut så va
där varken säck eller en enda fisk, men de skratted
långt utifrån.

spelar ett
spratt.

arma: armarna på noten.

1281

LUND UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

77

hade knappt lämnat båten, förrän de så en skepnad
komma opp på båten, å han gick rakt fram te ratten,
å tog tag i de, å så såg de hur han satte båten rakt
på näsan ner i sjön.

Öland
Åkerbo pd.
Högby sm.

1281
Uppr. av Tage Nilsson
Berättat av Karl Nilsson, Munketorp

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

6

6

De va en bekant te mej, som ja kännes mycke väl, å han hette Petter, å han va me en båt, som gick nästan me sirap, å de bledd så pass så båten ble full me vatten. De pumpade länge å höllit på, men de kunne inte hålla den klar, utan de fick gå i båten. Så att de satte så kurs mot lann, å gick i båtarna. Sen satt de där på släp efter båten å va färdiga te kapa repen, när han gick ner. Men så kom kaptenen ihåg att han hade glömt journalen å så gick han upp efter den, men då låg den så djupt, att vattnet gick opp i kajutan, han skulle in. Sen va de de att han

Min farfar skulle till tinget å vittna en gång. Då
gick han, å så kom där en på vägen, som han kännde.
"Ska du ååk me, Petter?" sa han, så då satte han
sej opp. Men knappt hade han gjort de förrän de bar
av i en sån rysli fart, så de fick ta var sin töm-
del, å de va inte i stånd te hålla inne hästen än-
då. Då såg de en stor sugga på vägen. Så stor som
hästen de va hon inte, men hon va förskräckligt
stor. Hon skalked breve hästen. Å när han sprang for-
tare, så sprang hon lika fort, å hon sackade opp, om

**so,
spökar på vä-
gen.**

1281

LUND'S UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

9

9

han sackade nåt, å allti va hon me, å hästen han
va så svett, så de rann av honom, men de kunne inte
stanna honom, förr än de kom te - gästivaregårå.

De va hos en släkting te mej, som de va nåt en spöke på en
gång. -- Som de satt inne i rummet en gång t.ex. gård,
så flög alla vepinnarna opp i taket me ett förskräck vedpinnarna i ta-
ligt buller å dån. -- Eller nere vid en ask, de ha- ket,
de, så hörde dæ nån som gråt. -- Å hästa deras de gråtande vid ett
va - ådix de hålled på en god ti - så vilda, att de träd,
knappt kunde sela dom. De fick va en te å spänna för hästarna vilda,
dom, å så fick den andra sätta sej opp, för så fort
de va klart, så bar de av, att de va nätt å jämt å
kunna hålla dom.

Men sen va där en bastuva de rev. Å där hitta de nå- förklaringen.
ra ben, som de hadde för sej att de va efter e ogär-
ning, som va begåen där. Å senn ble de lugnt.

1281

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

11
XX

I Källa hamn vet ^{jag/} ~~de~~ gånger förr då de låg 18 skutor. sjöfart,
stod högre.

De bröt mycke sten på Öland på den tin. Särskilt i stenbrytning.
de socknarna (Källa och omkringliggande socknar). Så
de va många jordsbruksk, som låg ingen, så de knappt jordbruk.
födde folket.